

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Zagreb, 7. studenoga 2017. godine

Na završnoj konferenciji projekta Strategija prilagodbe klimatskim promjenama predstavljen je Nacrt Strategije i Akcijskog plana i provedena diskusija sa sudionicima konferencije

U utorak, 7. studenoga 2017. godine, u Kući Europe u Zagrebu, nakon godinu i pol dana provedbe projekta „Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama“, održana je završna konferencija projekta vrijednog 770.000 EUR i financiranog kroz fond Prijelazni instrument Europske unije za Hrvatsku. U suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike, projekt je tijekom proteklih godinu i pol dana provela tvrtka Eptisa Adria d.o.o. s timom vodećih hrvatskih stručnjaka sa svrhom izrade nacrt nacionalne Strategije prilagodbe klimatskim promjenama za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu i nacrt Akcijskog plana. Izrađeno je klimatsko modeliranje do kraja 2070. godine na superračunalu VELEbit koje je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike kupilo u te svrhe, također kroz fond Prijelazni instrument Europske unije za Hrvatsku u iznosu od 521.145 eura. Analizama je obuhvaćena cijela Hrvatska i izrađena je procjena utjecaja klimatskih promjena na ranjive sektore te su prepoznate prioritetne mjere i aktivnosti koje treba poduzeti radi prilagodbe očekivanim klimatskim promjenama.

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama i Akcijski plan za prvo petogodišnje razdoblje trebaju pomoći društvu donositi odluke koje će omogućiti izgradnju društva i ekosustava na očekivane klimatske promjene.

Završnu konferenciju projekta otvorio je u ime Ministarstva zaštite okoliša i energetike uvodnim govorom **državni tajnik doc.dr.sc. Mario Šiljeg** i naglasio: „*Klimatske promjene su kao globalni fenomen jedan od najvećih okolišnih izazova našeg stoljeća. I Hrvatska je izložena negativnim učincima klimatskih promjena. Recentna događanja poput ekstremnih hladnoća i pucanja cijevi za vodu u Dalmaciji i ledoloma u Gorskom Kotaru, pa ekstremne ljetne vrućine, visoke vode, klizišta i bujica kao na primjer nedavno u Ninu i Zadru, ukazuju na prijetnje kojima smo već sada izloženi. Ovi podaci pokazuju kako se i naša infrastruktura i način organiziranja društva trebaju mijenjati i unaprijediti. Ključno je povezivanje sektora i razina vlasti i ulaganje u istraživanje i obrazovanje, kako bi se smanjila ranjivost ekosustava i gospodarstva odnosno, stvorila otpornost hrvatskog društva na klimatske promjene kojima ćemo u budućnosti sve više biti izloženi.*“

U ime Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj okupljenima se pozdravnim govorom obratila **gđa Mirella Rašić, zamjenica šefa Predstavništva**, istaknuvši: „*EK zeli da Europa bude lider kad je u pitanju borba protiv klimatskih promjena. U tom smislu, EU ostaje predana kolektivnom globalnom cilju mobilizacije od oko US\$ 100 milijardi godišnje do 2020. godine sve do 2025.g, za financiranje aktivnosti vezanih uz klimatske promjene u zemljama u razvoju, a planiramo i nastavak i značajna povećanja financiranja.*“

Projekt Strategija prilagodbe klimatskim promjenama provodio se kroz dvije komponente: prva komponenta bila je u većem dijelu fokusirana na pregled dosadašnjeg stanja u sektorima te na edukaciju i osvješćivanje stručne i šire javnosti o klimatskim promjenama, utjecaju klimatskih promjena, ranjivosti pojedinih sektora te konačno mogućnosti prilagodbe na klimatske promjene. Druga komponenta bila je fokusirana na klimatsko modeliranje, izradu analize utjecaja i ranjivosti te izradu nacrt Strategije prilagodbe klimatskim promjenama za razdoblje do 2040.godine s pogledom do 2070.godine i Akcijskog plana za prvo petogodišnje razdoblje.

(nastavak teksta priopćenja na slijedećoj stranici)

Projekt provodi

Eptisa Adria d.o.o.
Bijenička cesta 134, 10000 Zagreb,
Tel. + 385 1 5531 501
Fax + 385 1 5531 666 <http://www.eptisasee.com/croatia/>

Projekt financira Europska unija

Predstavništvo Europske komisije u Republici Hrvatskoj
Ban Centar, Ulica Augusta Cesarca 4-10, 10000 Zagreb
Tel: + 385 1 4681 300
Fax: + 385 1 4627 499
http://ec.europa.eu/croatia/index_hr.htm

[Nastavak teksta priopćenja s prethodne starnice]

Obavljeno je klimatsko modeliranje koristeći se regionalnim klimatskim modelom RegCM s rezolucijom od 50 i 12,5 km na superračunalu, nazvanom „VELEbit“, koje je fizički smješteno na Sveučilišnom računalnom centru Sveučilišta u Zagrebu (SRCE-u) koje je pružilo i potrebnu tehničku potporu. Ujedno je uspostavljena znanstveno-tehnička suradnja između DHMZ-a i MZOE kojom je projektni tim bio ojačan znanstveno-stručnim kapacitetima naše jedine državne institucije koja se već dugo bavi problematikom klimatskog modeliranja na europskoj razini. Napravljene su projekcije za dva vremenska razdoblja; do kraja 2040. godine i do kraja 2070. godine, a uzimajući u obzir dva scenarija očekivane koncentracije stakleničkih plinova u budućnosti: RCP4.5 i RCP8.5, kako je to određeno Međuvladinim panelom za klimatske promjene (eng. Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC). Scenarij RCP4.5 smatra se umjerenijim scenarijem, dok je RCP8.5 tretiran kao ekstremniji.

Glavni, dugoročni cilj Strategije prilagodbe jest smanjenje ranjivosti društvenih i prirodnih sustava na negativne utjecaje klimatskih promjena, odnosno jačanje njihove otpornosti i sposobnosti oporavka od tih utjecaja. Poznavanje utjecaja klimatskih promjena potrebno je zbog razvoja sektorskih politika i zakonodavstva, zbog planiranja dugoročnog razvoja i razvoja strukturnih projekata od javnog značaja. Izradi nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama prethodila je izrada tzv. Zelene knjige, koja se temelji na tehničkim dokumentima koji se tiču: klimatskog modeliranja koje je rezultiralo projekcijama klime za Republiku Hrvatsku do 2040., odnosno 2070. godine; analize utjecaja klimatskih promjena i ranjivosti na projicirane klimatske promjene; definiranja početnog programa mjera koje će biti moguće primjenjivati u procesu prilagodbe klimatskim promjenama; multikriterijske analize mjera te procjene potrebe jačanja kapaciteta za provedbu prilagodbe klimatskim promjenama. Svrha Zelene knjige bila je potaknuti raspravu o svim bitnim pitanjima važnima za prilagodbu klimatskim promjenama i pokrenuti raspravu na nacionalnoj razini. Nakon konzultacija s ključnim dionicima u srpnju 2017. godine izrađen je dokument nacrtu Strategije prilagodbe klimatskim promjenama (tzv. Bijela knjiga) u koji su ugrađeni i zaključci javnih rasprava iz listopada 2017. godine. Izrađen je i Akcijski plan za prvih pet godina (2019. – 2023. godine). Svi zaprimljeni komentari pozorno su razmotreni i po potrebi ugrađeni u završni nacrt Strategije prilagodbe i Akcijskog plana. Strategija obuhvaća sljedeća područja: hidrologija i upravljanje vodnim i morskim resursima, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, bioraznolikost, zdravlje/zdravstvo, upravljanje rizicima, prostorno planiranje, turizam i energetika.

Voditelj projektne skupine dr.sc. Vladimir Kalinski, osvrnuvši se na tijek provedbe projekta i pripremljene dokumente, istaknuo je sljedeće: *“Sam proces prilagodbe klimatskim promjenama mogao bi se svesti na nekoliko pojmova: educirati, opažati, planirati i djelovati. Nema jedinstvenog recepta kako se prilagoditi no sve što poduzmemo mora uzeti u obzir da dugoročne ne izazove neke druge štete. Nekad su to tzv. soft projekti (ne-strukturni, ništa ne gradimo), a ponekad će to biti itekako veliki strukturni projekti i vrlo skupi. Ukupni iznos potrebnih ulaganja u provedbu Strategije prilagodbe i njenih 80tak mjera u dugom vremenskom razdoblju u ovom trenutku može se procijeniti na nešto više od 3,5 milijarde eura. Najveći dio toga iznosa osigurat će se iz fondova EU-a, dok će sredstva državnog proračuna iznositi manje od 1% ukupnog iznosa ulaganja i iskoristit će se u svrhu provedbe regulativnih i administrativnih mjera. To se može činiti velikim iznosom, no treba ga usporediti s iznosom prosječnih godišnjih šteta (u razdoblju od 1980. do 2015. godine) u Republici Hrvatskoj i to samo od posljedica ekstremnih vremenskih i klimatskih događaja (oko 80 milijuna eura godišnje). Pod pretpostavkom da će ove mjere doprinijeti pozitivnim gospodarskim učincima, može se zaključiti da će korist od provedbe Strategije prilagodbe unatoč visokim troškovima biti značajna. Edukacija je jedna od najjeftinijih stavki prilagodbe, a vraća se višestruko.”*

Tijekom provedbe projekta održano je 18 radionica, kako u Zagrebu, tako i širom Hrvatske, a organizirane su i dvije konferencije, Uvodna konferencija na početku projekta te, ova, Završna konferencija na kraju projekta, po izradi završnog nacrtu Strategije prilagodbe i Akcijskog plana.

Za više informacija:
Kontakt:

mrežna stranica projekta www.prilagodba-klimi.hr
Maša Nedanova, Eptisa Adria d.o.o., mnedanova@eptisa.com

(kraj)